

Wypełnić świat Internetu dobrymi treściami – digitalizacja cennych nagrań sprzed ponad 50 lat

Ponad pół wieku przeleżały w archiwum WOAK. Za kilka miesięcy będzie można je oglądać i słuchać w Internecie. Nagrania muzyczne na taśmach szpulowych i magnetofonowych, filmy z kaset VHS – zapis żywej kultury z kilkudziesięciu lat. O przedsięwzięciu poinformowali na konferencji prasowej(11.01) wicemarszałek województwa Maciej Żywno, dyrektor WOAK-u Cezary Mielko i dyrektor Książnicy Podlaskiej Jolanta Gadek

Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Białymstoku otrzymał dofinansowanie w wysokości 188 tysięcy złotych na projekt „Podlaskie zbiory cyfrowe”. Przedsięwzięcie to realizowane jest w ramach programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Kultura Cyfrowa”. O wkład własny do projektu – 48 tysięcy złotych – zatroszczył się zarząd województwa podlaskiego. Wartość całego projektu to blisko 240 tysięcy złotych.

-Digitalizacja to obecnie nie przywilej, ale konieczność. Niezwykle cenne zbiory – zapis tradycyjnej muzyki, śpiewu, obrzędów – przez pół wieku przeleżały w archiwum, na nośnikach, które teraz są nieużyteczne i nie gwarantują ich zachowania. To ostatni dzwonek, by je uratować. Połączenie tradycyjnego dziedzictwa z nowoczesnym technologiami może przynieść wspaniałe efekty, sprawić, że młodzież zacznie się tą tradycją interesować – przekonuje Maciej Żywno. – Warte podkreślenia jest to, że projekt realizują wspólnie dwie instytucje kultury, a na takiej współpracy bardzo mi zależało.

WOAK realizuje projekt w partnerstwie z Książnicą Podlaską im. Ł. Górnickiego.

- Książnica Podlaska weszła w świat digitalizacji już kilka lat temu. Mamy w pełni wyposażoną pracownię digitalizacji, mamy sprzęt i fachowców. Pomożemy kolegom z WOAK-u, a jednocześnie zrobimy coś dla siebie. Zamierzamy zdigitalizować 120 tysięcy kart katalogowych – podkreśla dyrektor Książnicy Jolanta Gadek.

To wielka szansa dla obu instytucji, bo wiele cennych obiektów zostanie uwiecznionych, zabezpieczonych przed zniszczeniem i co istotne – bezpłatnie udostępnionych w Internecie, na specjalnie zaprojektowanej stronie internetowej. Z portalu będzie można korzystać od początku czerwca. W sumie zdigitalizowanych zostanie i udostępnionych: 100 filmów i 200 nagrań muzycznych, 2000 zdjęć archiwalnych, 1000 obiektów piśmienniczych, takich jak afisze, ulotki, plakaty, programy, opracowania, i 120 tysięcy kart katalogowych Książnicy Podlaskiej.

- W archiwum WOAK znajdują się bardzo cenne materiały – nagrania audio i wideo, które dokumentują tradycyjną ludową muzykę, pieśni i zwyczaje z kilkudziesięciu lat. To praca wielu instruktorów naszej instytucji, którzy począwszy od lat 60. jeździli w teren, od Suwalszczyzny po Bug, i nagrywali wiejskie grupy śpiewacze, solistów, instrumentalistów. Ten materiał z każdym rokiem nabiera wartości, bo to

udokumentowana żywa kultura ludowa i to ta najbardziej ulotna, w wymiarze niematerialnym – mówi Cezary Mielko.,

Archiwalny materiał będzie z pewnością niezwykle cenny dla badaczy kultury, etnologów, etnomuzykologów. Z uwagi na to że najstarsze nagrania są na taśmach szpulowych, nie można z nich obecnie korzystać, ponieważ grożą zerwaniem. Po wykonaniu cyfrowej kopii będą dostępne dla każdego.

W planach digitalizacji zasobów WOAK są:

- taśmy szpulowe (55 sztuk) z lat 60., 70. i 80.;
- kasety magnetofonowe (80 sztuk) z lat 90.;
- kasety wideo VHS (25 sztuk).

Są to cenne zbiory dokumentujące przeglądy WOAK, zarówno muzyczne, jak i obrzędowe, zachowujące tradycyjne pieśni, melodie, zwyczaje i obrzędy. I w tamtych odległych latach nie były tak stylizowane, jak obecnie. To prawdziwy powrót do tradycyjnego brzmienia – w tym tkwi największa wartość tych archiwalnych materiałów. Na taśmach znalazły się także efekty przeprowadzonych badań terenowych (głównie region kurpiowski), wywiadów, wykładów, audycji radiowych. Zbiory obejmują zarchiwizowane przeglądy WOAK: Przeglądy Pieśni Wielkopostnych, Przeglądy Pieśni Pogrzebowych, Wojewódzki Przegląd „W Poszukiwaniu i Przekazywaniu Folkloru”, Wojewódzki Przegląd Folklorystyczny, Wojewódzki Przegląd Instrumentalistów, Wojewódzki Przegląd Zespołów Kolędniczych, Wojewódzki Przegląd Rodzin Muzykujących, Wiosenne Kolędowanie z Konopielką.

Znaczna część nagrań to archiwum Zespołu Pieśni i Tańca „Kurpie Zielone”. Zachowało się 16 taśm szpulowych z nagraniami pieśni i melodii tańców z repertuaru zespołu, nagrania koncertowe programów artystycznych, koncerty kolęd. W zbiorach znalazły się także kroniki i albumy, plakaty, zdjęcia, programy koncertowe, foldery jubileuszowe.

WOAK w Białymstoku prowadzi obecnie prace zmierzające do utworzenia w swoich obiektach (kamienicy przy ul. Kilińskiego oraz w pawilonach Spodki przy ul. św. Rocha) Centrum Animacji i Edukacji Kulturalnej. Będzie to nowoczesna placówka edukacyjna i popularyzatorska, udostępniająca materiały z zakresu dziedzictwa kulturowego naszego regionu szerokim kręgom odbiorców: mieszkańcom regionu, kraju oraz gościom

zagranicznym. W obiektach WOAK powstaną: Multimedialna Szkoła Kultury i Tradycji oraz Centrum Działań Twórczych i Digitalizacji. Zdigitalizowane obecnie materiały będą kluczową częścią projektu – będą udostępniane zarówno do badań naukowych, jak i wykorzystywane w interaktywnych formach multimedialnych do prowadzenia działań popularyzatorskich i edukacyjnych. W formie cyfrowej mają być dostępne już w czerwcu br.

źródło: WOAK (oprac. ak)

